

Binnen de leefregels verblijven de Boeddha's

Er is een tekst van Zenmeester Dōgen die de Shushōgi heet, een Japans woord dat je kan vertalen als 'Wat Waarlijk bedoeld is met Oefening en Verlichting. En daarin schrijft hij het volgende over de boeddhistische leefregels:

“Als je de Leefregels met je hele hart aanvaardt, zal de hoogste verlichting je eigen worden en dit is het onverwoestbare Boeddha-zijn zoals het in het verleden, heden en in de toekomst was, is en zal begrepen worden.”

“Binnen de Leefregels verblijven de Boeddha's en ze omvatten alles in hun ongeëvenaarde wijsheid. Er is geen onderscheid tussen subject en object voor wie hier verblijft. Alle dingen, aarde, bomen, palen, bakstenen en keien worden Boeddha's zodra deze toevlucht is genomen. Deze leefregels brengen zoveel wind en vuur voort dat ieder de verlichting binnengedreven wordt wanneer de vlammen aangewakkerd worden door de Boeddha's invloed. Dit is de verdiensten van niet-doen en niet-zoeken: het ontwaken van Ware Wijsheid.”

Het Boeddha-zijn omvat alles en het is steeds weer 'dit moment zoals het is'. Daarin is er geen onderscheid tussen subject en object. Er is geen afgescheiden 'ik' en geen afgescheiden 'ander of 'iets anders'. Ik en de ander en alles is dit ene Boeddha-zijn, dit moment zoals het is: het is compleet, het is volledig.

Je kan ook zeggen: 'ik' is Boeddha, 'de ander' is Boeddha en 'alles' is Boeddha, zelfs de aarde, bomen, palen, bakstenen en keien. M.a.w. alles wat dit moment nu vorm geeft, wat wij levend en levenloos noemen, is Boeddha.

Wanneer we de leefregels aanvaarden en proberen te leven, zal ons innerlijke vuur, ons diep verlangen naar waarheid - in het boeddhisme soms de Bodhicitta genoemd - aangewakkerd worden en zal de wind die staat voor de omstandigheden die we elk moment in ons leven tegenkomen, ons niet meer tegenwerken maar voortduwen richting de verlichting. Elk moment is een deur naar Boeddha-zijn. Elk moment, precies zoals het is.

Het is de verdienste van niet-doen en niet-zoeken: het loslaten van het denken dat wij de leiding hebben in het verwerkelijken van verlichting. Dit is het ontwaken van Ware Wijsheid.

In het niet-doen, het niet-zoeken, in de overgave aan het compleet zijn van 'dit moment zoals het is', en onze handelen vanuit een open mededogend hart/geest laten voortkomen, vinden we het gehele universum als onze rijkdom. Samsara blijkt het Boeddha-land te zijn.

* * * * *

*Eerw. Baldwin Schreurs
Zondag 18 juli 2021*